

# BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

*Ese o data in septemana : Duminec'a.*

Pretulu abonamentului :	Pretulu insertiunilor :	Correspondintiele si banii de prenumeratiune
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu	sè se adreseze la Redactiunea dela
„ „ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „	cam 150 cuvinte 3 fl. pana la 200 cuvinte	„BISERICA si SCOL'A“
Pentru Romani'a si straietate pe anu 7 „ — „	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	in Aradu, la institutul pedagogicu-teologien.
„ „ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

## Despre predominare si valórea ei.

(Continuare.)

Omulu, care voiesce se duca in lume o viétia liniscita si pacinica, are trebuintia mai nainte de tóte, se invetie a se predomini in tóte ale sale, in lucruri mici, cá si in lucruri mari. Trebuie sè-se scie purtá si moderá in tóte. Minteá nóstra trebuie se scie tiené in frèu defectele natu-rei nóstre. Acést'a nu este unu lucru impossi-bilu. Aici ne trebuie numai o vointia puternica si deprindere corespondietória, si putem obtiené cele mai frumóse rezultate.

Pentru fericirea personala a fiecarui omu este trebuintia, cá elu se scie se-si infreneze vor-bele, ca si faptele, càci precum vorbele frumóse ne facu placuti: tocma asia vorbele nesocotite ne instreinéza de tóta lumea. Omulu adesea sca-pa din gur'a sa, vorbe, cari cadu, cá si nesce-entite in inimile auditoriloru.

Omulu, cand vorbesce, trebuie se aiba in vedere, ca in vorbe se oglindéza internulu lui, respective caracterulu si nobleti'a inimei. Preste vorba este omulu stepanu numai pana atunci, pana cand nu o a pronunsiatu. Dupa acést'a vorb'a nu mai este a nóstra, nu o mai putem nici retrage, nici modificá. De aceea omulu in-tiepleptu nu vorbesce nici odata fara calculu si precautiune. Intiepleptulu Solomon dice: „Gur'a intiepleptulu i-este in inima, pe cand inim'a celu nebunu i-este in gura.“

Defectulu celu mai mare alu ómeniloru in privinti'a acést'a este, ca multi dintre noi sun-tem pré grabnici in vorbe si in fapte. Astfelu nu arareori din intiéla scapámu vorbe, si comi-temu fapte, de cari tóta viétia ne pare reu. Chiar barbati de statu, pe langa tóta istetimea, vatama de multe ori din intiéla pre altii, desi chiar vor-bele decidu adesea asupra sortii tieriloru si po-póreloru.

Despre ómeni espteri cetimu, ca adese ori le a parutu reu, ca au vorbitu; nici odata inse nu s'au cautu, ca au tacutu. „Taci, dice Pitagora,“ séu vorbesce ceva mai bunu cá tacerea,“ ér unu scrietoriu francezu dice, ca „puterea cea mai in-semnata dupa vorba este tacerea.“

De altcum, este pré naturalu, sunt momente si ocasiuni, in cari omulu nu-i este permis a facé; ci din contra este detoriu a vorbi. Omulu, care iubesc dreptatea si adevverulu, nu póte, si chiar nu-i este permis a fi nepasatoriu in faci'a nedreptáti si a mintiunii. Chiar in unu astfelu de casu se aréta internulu nostru si va-lórea lui, chiar in acést'a se constata, încát ne scimu predominí. Aici se aréta paciéntia nóstra. Daca ne scimu infrená si predominí, respingemu orice vatamare nedrépta cu demnitate; la din contra lasandu-ne rapiti, si cadiendu in afecte, de regula ne compromitemu.

Mediloculu celu mai bunu de a ne scí in-frená si predominí este inmultirea cunoscintieloru si esperienti'a vietii. O minte sanatósa desvol-tata este unu medilocu destulu de puternicu, care se ne póta scapá de incurcaturile, in cari potemu cadé din lips'a de paciéntia. Minteá sa-natósa ne face, cá in tóte lucrurile nóstre se procedemu cu precautiune, bunavointia, intielep-tiune si semtiu de dreptate. De aceea ómenii culti si cu esperientia sunt de regula cu consi-deratiune si paciéntia facia de gresielele si de-fectele altor'a, in timpu ce omulu necultu este de regula fara paciéntia si fara considerare. Omulu cultu judeca tóte faptele cu considerare la impregiurari si la capacitatea de a resiste ispitei si patimei acel'a, carele o a comisu. Göthe dicea despre sene: „Nu cunosc nici o gresiéla, pre carea nu o asi fi potutu comite.“

Viétia nóstra este in mare mesura astfelu, precum ni o facemu noi insine. Celu veselu si o face vesela, ér celu intristatu i-este trista.

Omulu de regula vede pre altii, precum este elu. Daca d. e. ne place cért'a, atunci pré usioru aflamu acésta calitate si la cunoscutii nostri, la din contra daca ne place pacea, atunci vedemu acésta calitate si la ómenii, cu cari traimu.

Daca voimu se traimu bine cu altii, si se le cascigàmú stim'a, atunci trebuie se fimu in contactulu nostru cu ei cu tóta consideratiunea. Fiecare omu si are calitatile si manier'a sa individuala. Astfeliu, cand avemu de lucru cu cineva, trebuie se fimu cu tóta crutiarea facia de elu, tocma asia, precum pretindemu se fia si altii facia de noi.

Lips'a de predominire face pe omu sclavu tuturoru patimiloru. Acestea devinu tiranii cei mai cumpliti, in casulu, cand le lasamu frêu liberu.

Predominirea se manifestéza in diferite forme. In nimicu nu se aréta inse mai bine, cá in o viétia onesta. Ómenii cari nu se sciu predominí, devinu de regula sclavi altor'a. Ei facu aceea ce vedu pre altii facendu, fara se judece, daca dispunu si de medilócele, de cari dispunu acei'a, pre cari i-imitéza. Astfeliu consuma mai multu decât le da man'a, mai tardiu cadu in datorii, si urmarea naturala este apoi ruin'a si nimicirea.

(Va urmá.)

## Pentru ce scade poporul nostru?

Multi, in multe chipuri au respunsu la intrebaria acést'a; inse ni se pare, ca togma defectele cele mai essentiali, prin cari s'ar fi potutu da respunsu precisu, a remasu inca neatinse.

In viétia nu se manifesta totdeún'a defectele, de cari voimu se ne ocupamu de ast'a data, ci numai la unele ocasiuni imbinate cu placerile simtinali mai brute, precum asia ceva observamu in trecutu d. e. la nunt'a lui Gulielmu Orani'a, unde a trecutu, dupa cum se dice in „puff“: 4000 vici de grau, 8000 vici de secara, 13,000 vici de ovesu, 3600 vedre de vinu si 1600 buti de bere; éra numerulu totalu alu cailoru ce se tieneau de óspeti a fostu 5647.

Dar' se nu mergemu asia de parte cercandu dupa pecatele trecutului. Avemu exemple destulu de triste si in timpulu de-acuma in sinulu poporului nostru; Si ce este mai multu, in timpulu cand ne vaieràmú despre greutátile vietiei, in timpulu cand neincetatu vorbimu de seracia, cá adeca: unu bietu sateanu tienandu mortisiu la datin'a eredita dela mosi-stramosi, cu privilegiu unei nunte, pomene (comandare) etc. etc. ce tienu câte dóue-trei dile, ba in unele locuri si tienuturi si cu septemanile intregi — atât'a risipesce cu cei chiemati dela respentiele ulitieloru, — cu cât între impregiurari normale, si-ar poté acoperi scaderile si trebuintiele economico-casnice neconditionate preste unu anu intregu.

Si daca cautamu, ca nuntele si pomenile cine le facu si cu ce scopu — aflamu cu durere: ca ser-

vulu in togma ca stepanulu. Slug'a, cand se casatoresce, si-manca totu ce a agonisitu in viétia, ér stepanulu risipesce o parte dela unu membru din familia. Si asia se vede, ca aci nu póte fi altu scopu, de cât ca celu antaiu se nu se lase mai de josu de cât altulu; ér' celu din urma se tréca de gazda mare.

A ne inprospeta in memoria suvenirea celoru defuncti ai nostri, si a ne areta caritatea crestinésca facia de ei, este o datina buna la noi, in cât se nu ni-o impuna s. scriptura, inca ne-am simti indemnati a o manifesta; — nu este inse buna in intielesulu si form'a ce o esperiamu mai cu séma noi preotii la pomeni, unde in locu cá se se imparta milostenia cuvenita si folositoria seraciloru, — cá nesce chiemati anume — se ospetéza cei avuti pana cand sferisitulu memoriei celor'a repausati de regula se incununéza cu betii, sfedi, sudalmi, ba uneori si cu batai. Intr'adeveru ospetiele si pomenile, in modulu, dupa cum se facu ele la noi, n'au intielesu crestinescu si suntu asia feliu de consumtiuni inproductive, a caror'a erogatiuni nici cand nu se potu paralisa cu venitele consumatoriloru.

De aci vedemu apoi in viétia exemple nenumerate si destulu de triste, ca unele familii, cari pana la unu timpu óre-si-care se silescu cu forti'a a-si acoperi decadinti'a in avere — si mai pe urma cadu si se dau la golu cu rusine. Si acést'a este o consecentia fórte naturala; cáci decumva mai nainte se lasau de ambitiunile loru personale si se infrenau dela venarea placeriloru simtinali prea esagerate, — cu de buna sém'a incungiurau catastrofa urmata.

Multe si nenumerate suntu exemplele dilnice in timpulu de facia, cari ne justifica propusetiunea acést'a, si totusi — o! pucini suntu cari invétia din ele.

Inse tóte suntu indesiertu!! Lumea d'acuma a inaintatu in cultura, si tóte celea trebuie se tiena concurentia cu ea, nu altcum si datinele, precum sunt la noi ospetiele si pomenile cele lucurióse.

Aceste, dupa cum diseràmú suntu nu numai materialminte; dar' si spiritualminte peste mesura corumpátore pentru poporul nostru; cáci nu se póte negá aceea impregiurare: ca pre cât prin trensele de o parte se sporescu greutátile vietiei de astadi; pre atât'a de alt'a parte se da ansa poporului la corumperi dese prin beuturi, la convietiuiri neiertate (concubinate) si la impedecarea casatorieloru.

Éta dar defectele essentiali, pentru ce cade poporul nostru. Éta dar, ca si singuru pórtá vin'a decaderei sale. Aci cu léculu! Se-lu luminàmú dara, ca pana cand nu se va lasa de a-si sapa gróp'a singuru — pana atunci nu va avea cauza a se plange cu dreptu cuventu de seracia, de greutátile vietiei si de sarcinile publice ce-la apésa astadi!

Iosifu I. Ardeleanu,

presbiteru in Kétegyháza.

## Productiunea corului vocalu din Semeacu.

Duminica in 15/27 februaru a. e. avui norocire a luá parte la concertulu arangiatu prin corulu vocalu alu agronomiloru romani din Semeacu. Cu nespusa placere vinu a comunica onoratului publicu

decursulu acelu concertu, de care prin comunele romane din juru inca nu s'a mai auditu. — La ór'a prefapta sala ospetariei mari erá deja desu indesata de unu publicu numerosu fora osebiré de natiune, asceptandu cu nerabulare momentulu inceperii, carea urmá indata dupa 8 óre pre langa urmatórea programa :

1. „Scienti'a si folosulu ei,“ discursu rostitu de preotulu Demetriu Ganea; 2. „Salutarea Patriei,“ quartetu esec. de corulu vocalu; 3. „La Romani'a libera,“ poesie de P. Dulfu, declamata de Emanuilu Moldovanu; 4. „Arcasiulu,“ quartetu; 5. „Movila lui Burcelu,“ poesie de V. Alesandri, declamata de Gligoriu Calusieriu; 6. „Hor'a dela Griviti'a,“ quartetu; 7. „Penesiu curcanulu,“ poesie de V. Alesandri, declamata de Ioanu Rosiu; 8. „Hor'a dela Plevn'a,“ quartetu; 9. „Mod'a de acumu,“ poesie de I. Vulcanu, declamata de I. Verisianu; 10. „Dulcei viéti'a,“ quartetu; 11. „Balcescu murindu,“ solo esecutatu de N. Giulanu, economu.

Tóte piesele amintite se esecutara de coru sub conducerea lui Achimu Siumanu, coristu din Chiseteu ca diriginte cu cea mai mare precisiune, punendu in uimire intregu publiculu, asia in cât la applausele si dorinti'a aceluia a fostu silitu a repeti si de dóne ori unele piese si declamatiuni. — Dupa cum am intiesu dela unii membrii ai corului, meritulu la infintiarea acestui'a se atribue bravului economu Nicolau Giulanu, de presinte presedintele acelu coru. Elu in vér'a trecuta a arangiatu in Semlacu unu concertu prin corulu vocalu din Chiseteu, numai din acelu indemnu, cá prin aceea se cascade atragerea spre cantari a adultiloru Semlecani. — Reesindu cu propusulu seu, in érn'a acést'a a si infintiatu in Semlacu coru vocalu — prin coristulu din Chiseteu Achimu Siumanu, — carui'a in dóne luni si jumatale i-a oferitu quartiru si vuptu gratuitu. — Sub conducerea lui adultii Semlacani in numeru de 36 au facutu unu sporiu peste asceptare, cáci afara de ceremonie liturgice, cari le canta pe tóte in quartetu, suntu in stare a esecuti si vre-o cateva piese nationale, precum s'a doveditu la concertulu cu program'a mai susu pomenita.

Cumca corulu vocalu alu economiloru din Chiseteu mai de multe ori a aratatu probe despre esistinti'a sa prin concertele ce le-a arangiatu in mai multe comune, este in genere cunoscutu. Acum inse ne potemu fali si mai multu cu acelu coru, care nu traesce numai pentru comun'a s'a; ci prin coristi sei deja bine esecutati in art'a musiciei vocale e in stare a infintiá coruri vocale si in alte comune. Dovada la acést'a suntu comunele: Belintiu, Remeatea-timisiana, Herendesti si Semlaculu, in cari s'au infintiatu coruri vocale numai prin coristi din Chiseteu. Onóre deci parintelui Lucianu Siepetianu, conducatoriulu corului vocalu din Chiseteu, carele dupa multe ostele, ce le-a pusu cu corulu seu acum póte fi mandru de elu, cáci acél'a a devenitu deja unu foculariu pentru music'a vocala, servindu spre fála si lauda romaniloru.

Primésca deci parintele Lucianu Siepetianu, precum si coristulu seu Achimu Siumanu multiamit'a publicului participatoriu la concertulu din Semlacu, carele a dusu cu sine o suvenire placuta din cele audite, — dorindu ca tóte comunele se póta avé asemena coruri.

„Unu martore.“

## PROIECTU DE LEGE.

asupra

### INSTRUCTIUNEI PUBLICE SI PRIVATE.

(Continuare.)

#### TITLULU III.

#### Despre scólele publice

#### CAPU I.

#### Dispositiuni generale

Art. 82. Scólele publice sunt de patru grade : De gradulu antaiu sunt scólele primare si cele de meserii.

De gradulu alu doilea sunt gimnasiale, scólele normale primare si seminariile inferióre.

De gradulu alu treilea sunt liceele, scólele reale, scólele de arte frumóso si seminariile superióre.

De gradulu alu patrulea sunt facultatile si scólele speciale asimilate séu alaturate facultatiloru.

Art. 83. Instructiunea ce se da in scólele publice se imparte in generala si speciala.

Art. 84. Instructiunea generala are de scopu de a desvolta pe deplinu inteligenti'a prin esecutarea tuturor aptitudiniloru ei, si de a procura tot odata unu totalu de cunoscintie generale, potrivita cu mediulu socialu generalu.

Acésta instructiune se incepe in scól'a primara se continua in gimnasia, si se termina in licee.

Art. 85. In fie-care din aceste scóle, se voru predá, pe cât este cu patintia, tóte felurilé de cunoscintie, in sa cu gradulu de desvoltare, potrivitu gradulu scólei; si tóte invetiaturile din o singura scóla voru constitui unu intregu de cunoscintie generale.

Tóte materiile ce constituiescu invetiamentulu unuia din aceste scóle, voru fi pe cât se va potea, predate in fie-care anu, si in asia feliu ca fie-care cursu se presinte unu intregu, mai antaiu elementaru, si apoi din ce in ce mai complectu din anu in anu.

Art. 86. Instructiunea speciala are de scopu de a procurá acelor, cari au trecutu prin unulu séu mai multe grade a instructiunei generale, o profesiune determinata, séu cunoscintie aprofundate in una séu mai multe sciintie speciale.

Art. 87. Instructiunea speciala se da :

1<sup>o</sup>. In scólele de meserii, in scólele normale primare, in seminarii si in scólele de arte frumóse, acelor cari voru fi absolvatu prealabilu celu putienu cursulu iunctiunei primare de gradulu inferioru séu de celu superioru, dupa distinctiunile ce se prevedu in legea de fatia, relativu la aceste scóle.

1<sup>o</sup>. In scólele reale, acelor ce voru fi trecutu prealabilu prin gimnasia.

2<sup>o</sup>. In scólele superióre, acelor ce voru fi terminatu liceulu, si in casurile exceptionale, prevediute de acésta lege, acelor ce voru fi terminatu o scóla reala, séu cursulu superioru alu seminarului.

Art. 88. Scólele primare urbane séu rurale, sunt cu totulu in sarcin'a comunelor, scólele primare asiluri si scólele de meserii, in sarcin'a districtelor, ér tóte celelalte scoli, in arein'a statului.

Pentru acoperirea cheltueliloru facute cu scólele primare, comunele urbane, voru putea percepe

pana la doua diecimi comunale, numite diecimi scolare asupra impozitelor; ér comunele rurale voru avé in circumscriptiunea comunei monopolulu comerciului de carciuma, pe care lu-voru aronda cu formele si cu conditiunile ce se voru prevedé prin graiu si regulamente.

Fondurile lasate pentru anumite scoli de catra particulari prin acte de donatiuni séu testamente, vor veni in usiorarea Statului, a districtului séu a comunei caria i-incumba sarcin'a de a intretiené asemenea scoli.

## CAPU. II.

### *Despre scólele de gradulu antaiu*

#### SECTIUNEA I.

### Scólele primare

#### §. I. Instructiunea primara

Art. 89. Instructiunea primara este de doue grade, inferióra si superióra.

Art. 90. Instructiunea de gradulu inferioru cuprinde :

1<sup>o</sup>. Citirea si scrierea, precum si analizarea elementara a fraseloru prin deosebirea propositiunilor si a cuvinteloru. — Esercitiu de citire intonata.

2<sup>o</sup>. Primele elemente de geografi'a tieriloru romane, si espunerea fapteloru mai insemnate din istori'a nationala.

3<sup>o</sup>. Primele notiuni de datoriile religióse, morale si cetatienesci, de datoriile bune cuviintie si de acele cari se repórta la igiena privata.

4<sup>o</sup>. Cele patru operatiuni ale aritmetice si notiuni elementare asupra sistemului metricu.

5<sup>o</sup>. Esplicatiuni simple a lucrurilor celoru mai cunoscute din natura.

6<sup>o</sup>. Esercitiu de cantare cu totii (chant d'ensemble) si de jocuri gimnastice.

Art. 91. Instructiunea de gradulu superioru cuprinde dezvoltarea materiala din gradulu inferioru, si anume :

1<sup>o</sup>. Notiuni de gramatic'a limbei romane cu esercitie de compositiuni usuale si de citire intonata.

2. Notiuni de geografi'a universalá, si in specialu geografi'a tieriloru romane.

3. Privire scurta asupra istoriei universale si in specialu istori'a romaniloru predata prin biografii, alese.

4. Invetiaturi religióse trase din evanghelie, precepte morale, regule de buna cuviintia si de igiena privata.

5. Câte-va notiuni usuale de dreptu si de economie politica.

6. Intaiiele elemente de sciintie naturale, fizice si matematice cu aplicatiunile loru principale la agricultura, la meseriile industriale si la igiena.

In scólele rurale se va insistá cu deosebire asupra aplicatiunei acestorv sciintie la agricultura, ér in celelalte scoli la meserii industriale.

7. Elementele desemnului linear si a modelagiului.

8. Esercitiu de cantare impreuna si de jocuri gimnastice. — In specialu baetii voru face esercitiu de miscari militare si de tranta (lupt'a cu bratiéle).

9. Economía casnica si lucru de mana pentru fete.

Art. 92. Cursulu inferioru si cursulu superioru se predau fiecare in timpul de doi ani in scólele primare urbane, si in timpul de trei ani in scólele primare rurale. Fie-care cursu se imparte in doue clase la scólele de antaiu si in trei clase la cele din urma.

La scólele primare-asiluri, cursulu inferioru se va putea imparti, dupa trebuintia, in mai multe clase, pentru a se face in mai multi ani.

Art. 93. In nici o scóla primara elevii nu vor poté fi tienuti in clasa mai multu de patru óre pe di, remaindu insa a se face, in afara de aceste óre, esercitiile gimnastice, escursiunile pentru studii in afara de scóla, si aplicatiunile practice de agricultura.

Invetiarea regulelor de morala, de buna cuviintia si de igiena privata nu va ocupá exclusivu nici o óra din di. — Aceste regule voru fi predate numai ocasionalu, ori de câte ori se va observá o abatere de la ele a eleviloru, si voru fi introduse, in deprinderea acestora prin punerea loru in aplicatiune in totu timpulu cât elevii se voru afá sub privigherea institutorului.

#### §. 1. SCOLELE PRIMARE-ASILURI

Art. 94. In fie-care capitala de districtu va fi celu putienu o scóla primara-asilu cu gradina de copii, unde se voru primi copii din ambele secursi, de la etatea de patru ani inainte, pentru a stá celu multu pana la etatea de diece ani. Acesti copii se impartu in doue categorii : copii crescuti pe cheltuiéla districtului si copii solventi.

a). Copii din districtu saraci si fara parinti, séu a caroru parinti sunt in neputintia complecta de a-i cresce, voru fi intretienuti pe cheltuiéla districtului in internatulu aletnratu la scóla.

b). Ori-ce alti copii voru fi admisi in scóla séu numai pentru timpulu dilei séu si pentru timpulu noptiei, cu séu fara nutrementulu si ingrijirea data de scóla, in schimbulu unei plati facute de parintii, séu tutorii copiiloru la directiunea scólei in folosulu districtului.

Art. 95. Copii seraci voru fi primiti de directiunea scólei dupa alegerea si recomandatiunea comitetului permanentu alu districtului, éra copii solventi, voru fi primiti de directiunea scólei in schimbulu platiloru ce se voru ficsá de consiliulu generalu judetianu pentru fie-care categorie de copii solventi.

Art. 96. In scólele primare-asiluri se va dá instructiunea primara de gradulu antaiu, in timpulu si dupa metodele apropiate acestui feliu de scóle, de catra institutore a caroru numeru se va ficsá de ministeriu pentru fie-care districtu dupa avisulu consiliului generalu judetianu respectivu.

Art. 97. Tóte institutorele voru avé pe langa salariulu ficsatu de lege, locuinti'a si nutrementulu in scóla, si voru functioná in totu cursulu anului, avend insa dreptu la unu congediu de 30 dile pe anu.

Art. 98. Afara de esamenele ce se voru mai putea ficsá prin regulamente, se va tienea unu esamenu generalu anualu in lun'a Iunie, pentru copii ce voru fi terminatu instructiunea data in scóla.

Directiunea scólei va eliberá eleviloru pentru terminarea invetiaturiloru din scóla, certificate iscalite de tóte institutorele scólei.

Art. 99. Copii seraci cari au absolvatu cursulu scóloru primare-asiluri si cu cari nimene nu se insarcineza se le de-a o alta instructiune mai inalta, se voru trimite dupa chibsuinti'a comitetului per-

manentu alu districtului, si se voru admite de dreptu in scólele de meserii a judetiului.

Art. 100. Regulamentele speciale vor determiná organisatiunea, personalulu si modulu de functionare alu scóloru primare-asiluri, cu rezerv'a drepturiloru consiliiloru permanente si alu consiliiloru generale a districtelor.

#### §. 2. SCOLELE PRIMARE URBANE.

Art. 101. In fie-care comuna urbana, voru fi celu putienu o scóla primara de baeti si un'a de fete, propiundu-se in fie-care atât cursulu inferioru, cât si celu superioru alu instructiunei primare.

In comunele urbane, unde aceste doué scoli nu voru fi suficiente se voru infiintiá atâtea scoli primare de baeti si de fete, pentru amendoué cursurile, séu numai pentru cursulu inferioru alu instructiunei primare, câte voru fi de trebuintia pentru ca nume-rulu eleviloru séu eleveloru din o singura clasa se nu tréca peste sieptedieci.

Art. 102. Pentru fie-care clasa primara de baeti va fi numitu unu institutoru séu de preferintia o institutóre.

Pentru fie-care clasa primara de fete va fi numita o institutóre.

Art. 103. Institutorii séu institutórele din ace-easi scóla, voru face rotatiune cu elevii séu elevele loru prin tóte clasele; asia feliu ca institutorulu care, a predatu unu anu in clas'a antaia, se tréca in anulu alu doilea cu elevii sei in clas'a a dou'a si asia mai departe pana in clas'a a patra pentru a reincepe apoi cu alti elevi.

In scólele primare, in care se face numai cursulu inferioru primaru, rotatiunea se va face numai intre cei doi institutori séu institutóre a scólei respective.

Art. 104. Esercitiele gimnastice din tóte scólele primare de baeti din localitate, voru fi conduse de unulu séu mai multi fosti séu actuali militari, insarcinati cu acést'a in schimbulu unei diurne de catra comuna.

Art. 105. Institutorii voru tienea scóla in tóte dilele afara de Dumineci si serbatori dominicali séu nationale.

Vacantii voru fi optu dile la Craciunu, cincispredece dile la Pasci si de la 1 Iulie pana la 15 Augusta.

Art. 106. In lun'a Iunie se va tienea unu esamenu publicu anualu, pe bas'a caruia se voru face promovariile eleviloru din o clasa in alta, si impartirea premiiloru.

Art. 107. Institutorii nu voru permite in scóla alte carti de cât cele autorizate de consiliulu superioru de instructiune si de ministru.

Art. 108. Nu se voru primi in scóla, copii mai mici de siepte ani si nici mai mari de 13 ani. Acei ce se afla in scóla voru fi esclusi indata ce voru implini 14 ani.

Art. 109. Pentru terminarea fie-carii din cele doué cursuri a instructiunei primare se voru eliberá eleviloru certificate iscalite de toti institutorii scólei primare respective.

(Va urmá)

## Persecutiunile romaniloru din Macedoni'a.

Valestino. 6 Februarin 1881.

In „Telegrafulu“ din Bucuresci cetimu urmatórea corespondentia:

Persecutiunile ce suferimu de cât-va timpu din partea greciloru, sunt vrednice cá se le cunósceti si d-vóstra si se strigati dreptate pentru noi. Mitropolitulu din Volo mai cu séma nu lasa ocaziune fara a ne lovi. Dilele trecute a intervenitu pe langa autoritátile turce si a arestatu pe preotulu romanu d. Constantinescu, luandu-i potcapiulu din capu inaintea lui Idare-Mizirului si a Caimacamului, inchidiendu scól'a. Cu tóte acestea Caimacamulu a vediatu gresiél'a, i-au datu drumulu si i-au permis se deschida scól'a. S'a incercatu se o mai inchida, dar n'a potutu; inse potcapiulu popei totu nu i l'a datu, astfeliu ca pop'a ambla fara potcapiu. S'a adresatu catra protosingelu pentru acést'a; elu i-au promis, ca va starui a i-se inapoiá potcapiulu cu conditiune, ca pop'a Constantinescu se faca o petitia mitropolitului, prin care se céra ertatiune de gresiél'a ce a facutu, si la momentu se se retraga din profesoratu, urmandu pe viitorin ordinele sale si a fi fiu credintiosu alu bisericiei. Altfeliu nu numai ca nu-i va dá potcapiulu, nu numai ca-lu va lovi in tóte modurile, dar inea ilu va face si surghiunu la santulu Munte. Pop'a insa nu s'a spariatu. Ba inea, incuragiatu in dreptatile sale de catra consuli rusu si austriacu, cari i-au disu se nu se téma, ca nu-i póte face nimicu, elu si-urmédia calea apucata.

Atát pop'a Constantinescu, cât si noi amu reclamatu consulului romanu din Salonicu pentru nedreptátile ce induramu si elu a intervenitu pe langa Pórt'a. Dupa o scrisóre ce amu primitu din Salonicu in urm'a acestei interveniri, Pórt'a a datu ordinu, cá fie-care romanu se fia liberu a-si invetiá limb'a sa. De acum inainte dar nimene nu ne va mai supará.

Asteptamu numai carti, se ne vie spre a le impartí copiiloru.

Asia dara ce a folositu mitropolitulu din Volo cu inchiderea scólei romane 20 de dile si cu luarea potcapiului dela pop'a Constantinescu? Altu nimicu, de cât a facutu pe baieti se pérdia invetiatur'a in acele dile. Inse Dumnedieu l'a pedepsitu, cá-ci pe când scól'a romana s'a deschisu, cea gréca s'a inchisu, loculu scólei fiindu ocupatu de armata turcéscá.

Pe la noi pe aici sunt pregatiri mari de resbelu si concentrari de armata. Se crede cá siguru resbelulu, daca grecii nu se voru multiami cu ceea ce da Pórt'a. Toti inse credu, ca grecii voru fi batuti, afara daca nu va veni vre-o altá potere in ajutoriulu loru. Atunci inse, de siguru va interveni si alta potere contra, si resbelulu va deveni generalu.

Despre orice alte fapte ve voiu insciintiá. Inse si d-vóstra, nu ne uitati. Suntemu departe, dar anim'a nóstra este cu voi.

## D i v e r s e.

† **Necrologu.** Cunoscutul publicistu romanu si veteranulu luptatoriu pentru drepturile poporului romanu *Cesar Boliacu* a incetatu din vietia in nóptea de 25 februarin. Intrensulu perde societatea si literatur'a romana unu destinsu barbatu, a carai vietia

intréga a fost dedicata binelui comunu. Depunendu o lacrima ferbiute pre momentulu acestui mare barbatu i-dicemu: Fie-i tierin'a usióra si memori'a eterna!

† **Necrologu.** Mercuri'a trecuta ne surprinse trist'a scire, ca parintele *Laurentiu Barzu*, parochu in comun'a Bacamezeu, inspectoru cercualu de scóie si deputatu sinodalu a incetatu din viétia, lasandu in celu mai profundu doliu iubit'a sa familia. Intrensulu perde famili'a unu bunu parinte, carele a sacrificatu totulu pentru bun'a crescere a filoru sei, ér biseri'a si scóla unu bravu preotu, unu barbatu, care in totu decursulu functionarii sale, si-a implinitu cu cea mai mare scumpetate detorintiele impreunate cu greulu oficiu, ce portá. Reposatulu se distingea cu deosebire prin blandetia, activitate neobosita, zelu, moderatiune si tactu, adeverate calitati preotiesci. Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecumentata.

\* **Epitropi'a fonduriloru bisericesci si scolarie comune dieceseloru Aradu si Caransebesiu** va tiené Marti in 22 Martiu nou a. c. siedintia plenaria. In acésta siedintia se voru pertractá: socotile de pre anulu 1880, reportulu generalu despre garea afaceriloru Epitropiei, ce se voru susterne venerabileloru Sinóde eparchiali de Aradu si Caransebesiu, apoi petitiunile intrate pentru acordarea imprumuturiloru ipotecarie, si alte obiecte.

\* **Administratoru protopresviteralu** alu tractului Aradu este numitu parintele *Moise Bocsianu*, parochu in Curticiu si asesoru consistorialu.

\* **Catedrala romana in Constantia.** Catedrala romana va fi in curend inceputa in orasiulu Constanti'a. Guvernulu a alocatu in budgetulu Statului pe anulu trecutú 25,000 lei noi, in acestu scopu, cá primu a contu. Se va mai aloca de siguru sum'a necesaria si in anulu viitoriu. Se lucréza planulu cladirii de catra architectii onor. minister alu Cultelor. Suntemu in positiune a crede, cá in primvéra se va incepe multu dorit'a constructiune. S'a fixatu locul catedralei. Administratiunea cara materialu de marmora si piétra; remane numai se se dé edificiu in intreprindere. Catedral'a din Constanti'a trebuie se fia unu monumentu de arta, edificiu care va fi, la acestu capetu departatu alu tierii, pe malurile marii, in spre Orientu, manifestatiunea frumoasa si maréti'a a cultului romanu. „Rom.“

\* **Eruptiune de noru** s'a intemplat in sér'a de 9 Martie in Budapest'a.

\* **Camer'a romana** in sesiunea s'a dela 20 Febr. v. a votatu cu unanimitate proiectulu de lege prin care decide a se aduce si asedia in camera bustulu ilustrului barbatu Constantinu Negri.

† **Tenerulu de buna sperantia Romulu Mladin** din Curticiu a reposatu in Domnulu in diu'a de 23 februaru vechiu. Remasitiile pamentesci ale reposatului s'au depusu spre odichna eterna in 24 februaru in cimiteriulu greco-orientalu din Curticiu. Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecumentata.

\* **Romani'a**, precum cetimu in diurnalele streine se va ridicá la rangulu de regatu in lun'a lui Maiu a. c.

\* **Dependenti'a** este numele unei societáti infiintiate in orasiulu Botosiani din Romani'a libera. Scopulu acestei societáti este a incuragiá industri'a si comerciulu romanu. Fiecare membru alu acestei societáti este obligatu a consumá obiectele de prim'a necesitate procurate numai de societate.

\* **In camer'a Romaniei** a depusu in siedintia din 25 februaru v. dlu C. A. Rosetti o propunere, cá Adunarea se aléga o comissiune de cinci membri, carea se elaboreze unu proiectu de lege asupr'a reorganizarii justitiei romane, avendu de basa sistemulu alegerii magistratiloru. Acésta propunere s'a primitu, si s'a trimisu la sectiuni.

\* **Cutremuru de pamentu infioratoriu** s'a intemplat in 6 februaru nou in Ischi'a, in Itali'a. Sgduitur'a a fost atát de puternica, incát a darimatu o multime de case, si vr'o 300 de ómeni au remasu morti.

\* **Ratiociniu publicu** despre ofertele marinimóse si venitele biletelorú incurse la 19. Fauru a. c. cu ocaziunea arangerii concertului impreunatu cu balu din partea corului vocalu alu plugariloru din Remetea tienutu in sal'a scólei.

A binevoitu a contribui: Escelenti'a Sa, Baronulu Luisu de Ambrozy 1 fl. Barones'a L. de Ambrozy 3 fl. dna. Bohody 2 fl. dnii preoti: Ion Dogariu din Ianova 1 fl. Ilie Popescu din Ianova 1 fl. Georgiu Chiritia din Remetea 1 fl. Nicolau Petrescu din Remetea 1 fl. Dimitrie Chiritia din Bucovetiu 2 fl 50. cr. dnii notari Adamoviciu din Ianova 3 fl. Iosef Will din Remetea 1 fl. dna Vuia 50 cr. dnii Postemschii provisoru dominalu 2 fl. Fortenbachu 2 fl. domnisióra Luisu 1 fl. dnii: Florianu 1 fl. 50 cr. Balasu provisoru din Bucovetiu 1 fl. Weis 50 cr. Bojidaru 1 fl. Polacu 1 fl. 30 cr. Isidoru Chiritia 1 fl. adjunti notariali Eugenu Nagy 50 cr. Hercu Ferenti 50 cr. ospetari din Timisiór'a. Milosavo inventiatoria din Ianova 1 fl. prefectulu Baronului 50. cr. Summ'a cu totulu 31 fl. 80 cr.

Rugamu pre toti dni cari au primitu biletele se trimita banii pentru cá se se póta da ratiocinulu generalu despre venitulú curatu incursu pentru infiintierea fondului corului vocalu.

Concertulu si balulu au fostu pe neasteptate indestulitoriu. Corulu vocalu creatu numai de unu anu s'au aratatu prin cantarea pieselorú sale fórte bine; incatu unii din dnii preoti lu-admira. Cercetarea au fostu inca indestulitóre, pentru care nu intrelasu de a nu multiemi dloru preoti si notari din Ianova impreuna cu familiile lorú, carii multu au contribuitu la intemeierea corului si in frumsetiarea balului cu amabilile lorú domnisióre. N. P.

\* **Acu de cosutu in ficatu.** — Nu de mult se bolnavi femeia unui cetatianu din Mainz, plangendu-se de dureri in partea drépta a stomacului. Nu multu dupa aceea, se ivi o umflatura in apropiarea ficatului si neputendu ajutá medicii nimicu, facura o operatie. Biét'a femeie suferia grozavu si cu tóta operati'a nu se potu aflá radacin'a reului. Crescendu durerile din ce in ce mai multu, medicii procedara la o a dou'a operatie, care avu inse succesulu celei dantain. Dupa o bóla de unu anu intregu, durerile incetara si bolnav'a se facu sanatósá cá si mai nainte. Intr'o di dupa amédi, femeia simti intr'o parte o durere intiepatóre si in curendu se forma o umflatura mica. Mediculu chematu taia umflatura si scóse dintrans'a unu lungu acu de cusutu. Acest'a era de tot negru si statuse ani intregi in corpulu bietei femeie. Dupa parerea mediciloru, aculu in timpul operatiei se aflá in ficatu. „Rom.“

\* **Pedépsa corpora'a.** In corpulu legiutoriu alu statului Ohio din Americ'a de nordu s'a facutu

de unu deputatu dilelele trecute propunerea, cá sè se introduca pedéps'a corporala pentru toti acei barbati, cari si-maltractéza femeile. Propunerea respectiva se aiba inse putiene sianse de reusire.

\* **Studentii romani** din Paris, precum cetim in „Romanulu“ au luat parte la serbarea aniversarei lui V. Hugo, si delegatiunea loru fu singura ce a avutu onórea d'a intra la marele poetu frances, care a binevoitu a primi ca suveniru drapelulu tricoloru alu Romaniei adusu de studenti. Sér a fu la Victor Hugo o serbare intima. Cas'a erá iluminata a giorno in florari'a, care comunica cu salonulu, spectacolulu era feericu, dicu divarele francese, si, printre flori, in mijloculu darurilor oferite lui Victor Hugo in cursulu dilei, dasupra vasulu de Sevres daruitu de dlu Jules Feery, dasupra coróneloru, talfaia stégulu romanu, care va remané acolo.

\* **Armat'a Greciei.** Unu diaru prusianu, care se ocupa numai cu dale militarei si care este ordinaru bine informatu in acésta privintia, in ultimulu seu numeru da espunere esacta asupra organisarii si fortiei armatei grecesci, astfelu cum trebue se fia in urm'a decretulu de la 8 Ianuariu 1881. Din acésta publicatiune estragemu si noi urmatórele date: Atát ministeriulu de resbelu cât si comandamentulu asupra statulu maioru le are colonelulu Mavromihalis. Cele trei divisiuni, din care se compune armat'a suntu comandate de generalii Petmezas si Sapunzakis. Infanteri'a se compune din 31 batalióne de linia si 9 batalióne vânatori, avendu cu totulu 57,825 ómeni, Cavaleri'a este formata din 15 escadróne impartite in trei regimente cu 2487 calareti; artileri'a numera 4 regimente cu 16 baterii si 96 tunuri, ér trupele de geniu numera 4000 ómeni. Efectivulu totalu alu armatei, impreuna cu necombatantii si cu 5342 geandarmi, se urca la 82,077 ómeni, 6484 cai si 7100 catári. Acestea suntu fortiele grecesti astfelu precum le prevede decretulu de la 8 Ianuariu anulu curentu si care voru fi sporite acumu pana la cifra de 113,993 ómeni prin organisarea provisoria a unei garde nationale.

\* **O banda de falsificatori de bancnote** s'a descoperitu in Versletiu si Biseric'a alba, s'au aflatu patru prese, prin care se fabricau bancnotele false. Falsificatorii s'au prinsu, si s'au predatu justitiei.

\* **Unu calatoriu gigante.** La gar'a cáii ferate din Orleans unu barbatu teneru de o grosime fenomenala si-a scosu biletu, cá se calatoréscu cu trenulu. Dar ce se vedi, cand s'a datu semnalulu, cá pasagerii se-si ocupe loculu bietulu calatoriu nu potú se incapa pre usi'a nici unui vagonu. Siefulu de statiune se vediú necessitatu a-lu invitá sè se suie intr'unu trenu de povara, ceea ce bietulu calatoriu si facú, desi si-scosese biletu pentru clas'a a dou'a. Omulu, de care vorbiamu, este in etate de 22 de ani, si cantaresce 210 chilograme.

\* **Dupa conscrierea din 1880** numerulu poporatiunei de pre teritoriulu Ungariei este de 15.608,713. Suflete si anume Ungari'a propriu disa cu Transilvani'a numera: 13.697,999; Fiume cu litoralulu marítimu 21,363; Croati'a 1.191,845. graniti'a militara croata 69,7516. Inproportiane cu rezultatulu conscrierii din 1870 poporatiunea s'a inmultitu cu 191,396 suflete. Remarcabilu este, ca contingentulu acestei sporiri ludau Fiume, Croati'a, graniti'a militara croata; comitatele de dincóce si de dincoto de Danare. Scadiementu aréta poporatiunea in Transilvani'a, in comi-

tatele din partea drépta si stenga a Tisei, si pre teritoriulu dintre Muresiu, Tisa si Dunare. Va se dica scadiementulu se aréta mai cu séma in partile locuite de romani.

\* **Unu istoricu boemu** va publicá in curendu o brosiura, in carea se incérca a constata, ca prietelu pe Bismark, deriva din o vechia familia ceha. Autoriulu sustiene, ca pre la anulu 1000 a traitu unu cehu cu numele Bismark, care erá profesor de muzica. Unu alu doilea protoparinte alu cancelariulu a inventatu costumulu nationalu cehu, ér unu alu treilea a scrisu celu dantaiu dictionariu cehu.

\* **Alegere de medicu cercualu** s'a intemplatu la 7 Martie nou la Soborsin. Cu acésta ocaziune s'a alesu de medicu cercualu Dr. Zacharias Simon.

\* **Esundare.** Abia incepu a se aréta semne de primavéra, si étane ca ne gasimu in faci'a unei noue calamitati, ce vine preste tiéra. Crisiulu albu si Crisiulu negru s'au reversatu si au causatu daune colosale prin tóte partile pre unde curgè. Asemenea a crescutu cu o repediune fórté mare ap'a Muresiului, si amenintia de nou orasiulu Aradu cu esundare. Pana in momentul, cand scriemu acestea ap'a Muresiului s'a ridicatu cu 3 metri si 51 centimetri. Comunele Pilu si Giula Varsiad sunt degia sub apa. Asemenea este tare amenintiatu Borosineulu si alte comune.

\* **Unu omu fara mani si fara picióre.** Acum cateva dile se putea vedé in Kiel unu omu fara mani si fara picióre. Numele lui este Nicolae Wasilievici Kobelcov si are 28 ani. Este o mare minune ca muma lui a fostu in stare sa créscu unu asemenea copilu atát de greu lovit de sórte, dér e si mai miraculosu ca acestu nefericitu a dobanditu o ast-felu de abilitate, in cât póte indeplini lucrari folositoare. Ceea ce face alti cu mainile, Kobelcov face cu gur'a, servindu-se de cioutulu scurtu alu mainei drepte.

Mare mirare cuprinde pe spectatori vedendu pe acestu omu, in aparentia fara nici unu ajutoriu mancandu, tragendu atia in acu, descarcandu pistolulu, ba chiaru si scriindu. Scrierea e lamurita si facuta cu intiela. Kobelcov a progresatu in scriere asia de departe, in cât a statu intr'unu orasiu de garnizóna rusescu unu anu si jumetate cá scriitoru. Impresi'a ce o face acestu omu asupra spectatoriloru nu e nici-de-cumu rea, de óre ce elu e veselu, se bucura de o sanetate complecta, este tatalu a doi copii si se arata satisfacutu vedendu-se admiratu pentru indemanarea sa „Resb“

\* **Otravire cu gulere de hartie.** — Cetimu in „Revist'a Medicala“ din Paris. Unu mare numeru de persóne obicinuescu a intrebuintia gulere si benti de hartie. Nu sciu cât sunt de vatamátore. Credu ca le voiu face unu servitiu reproducendu urmatórele: In diu'a de 7 Februarie 1881, mi se presenta unu bolnavu ca este otravitu. Cercetai tóte mancarile si bauturile, de unde se nutrise, si nu gasii celu mai micu casu de otravire. Imi trecu prin gând, vedendu-i gulerile asia de curate, si-lu intrebai, cu ce le spala, de sunt asia de albe; elu mi-raspunse ca sunt de hartie, Ilu luai si incepui a-lu analiza. Care-mi fu mirarea, cand vediui ca contineau o mare cantitate de arsenicu pentru ca se le facea albe. Nu potú, de cât se sftatescu pe ori si cine, cá se se feréscu de astfelu de gulere, caci, de si costa mai putieiu, cu tóte aceste si periclitéza viéti'a. „Rom.“

\* **Resbunarea florilor**, — Doue dame spaniole din Paris, din societatea inalta si renumite prin frumsetia lor, tenera contesa de Multedo si senorita Penedo, dilele trecute mai ca-si perdura vieti'a din causa mirosului florilor purtate in o serata in perulu si pe imbracamintele lor. Ambele femei se reintorceu in o trasura inchisa din serata ex-imperatesei Isabela; cat-va timpu conversara veselu, de ddata inse un'a amuti, mai apoi nu peste multu timpu si cealalta Conte de Multedo, care se afla cu ele, se speria forte, cu atat mai vertosu ca la intrebarile sale nu capata nici unu respursu, dar si elu simtia mirosulu imbetatoriu alu florilor. Opri iute trasura, deschise ferestrua, si cele doue femei, degia lesinate, la aerulu rece si-venira in ori. „Rom.“

## Concurs.

Pentru ocuparea parohiei vacante gr. orient. din *Giul'a-germana* in Protopopiatulu Chisineului se escrie concursu cu terminu de alegere **pe 22 Martie a. c.**

Emolumintele sunt urmatoarele:

1. 20 jugere pamentu aratoriu.
2. Birulu preotiescu dela 160 de case parte in naturale parte in bani.
3. Stolele indatinate.
4. Cuartiru liberu.
5. 20 fl. v. a. pentru lemne.

Tote aceste venituri la olalta compute dau la anu suma totala 600 fl. v. a. Se observa ca alegandulu preotu va fi indatoratu ca-conformu §-8 din Regulamentulu pentru parohii-intru unu anu de dile se imparta in jumatare tote beneficiile parochiali cu veduv'a si orfanulu remasu de parochulu defunctu.

Recurentii sunt avisati ca recursurile instruite conformu statutului si proveidute cu testimoniu despre absolvirea a loru 8 clase gimnasiali, pana la 22 Martie se le substerna la Dlu Protopopu tractualu Petru Chirilescu in Chitighazu (Kétegyháza); era pana la terminulu defiptu pentru alegere se se prezenteze la biserica pentru a-si areta desteritatea in cantari si oratorie.

Datu din siedinti'a com. parochialu gr. orient. din *Giul'a-germana* la 10 Februarie 1881.

In contielegere cu mine: **Petru Chirilescu** m. p. protopres.

Pentru indeplinirea postului invetiatorescu din comuna *Fereghadiu* (Féregyház) inspectoratulu Vinga se deschide concursu cu terminu **pe 15 Martiu** (a 3-a duminica din parosimi) in care di va fi si alegerea

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt: 1. in bani gata 176 fl. 80 cr. 2. pentru conferintie 10 fl. 3-a pentru scripturistica 10 fl. a 4. in naturale 60 chible de grau, a 5. in lemne 8 stangeni. a 6. in pamentu aratoriu 4 jugere, si a 7. cortelu liberu cu 2 chilio si gradina intravilana cu 800 □.

Alesulu invetiatoriu va fi indatoratu se dee emeritului invetiatoriu Petru Demitrieviciu 1/4 parte din positiile 1. 4. 5. si 6.

Pentru scola (sala de invetiamentu) suntu chilinu 4. stangeni de lemne.

Doritorii de a ocupa acestu postu suntu poffiti recursule sale instruite conformu statutului organicu si adresate comitetului parochialu din *Fereghadiu* —

ale substerne pana la terminulu alegerii subscrifului inspectoru in Vinga (Temesmegye) si totu odata ase presenta in atare duminica ori serbatoare in biserica din *Feregház* pentru asi areta desteritatea in cantu. **Fereghadiu la 11 februaru 1881**

### Comitetulu parochialu

In contielegere cu mine: **Antoniu Teodorescu** m. p. insp. sc.

Conformu decisului Veneratului consistoriu diecesanu de dto. 7/8 a. t. Nro. 290 S. se escrie prin acesta concursu pentru statiunea invetiatoresca din Comuna *Ghermanu*, protteratulu Versietului cu terminu de alegere **pe 15 Martiu st. vechiu a. c.**

Emolumintele sunt: plata ficsa 300 fl. v. a. si anume 275 fl. v. a. dela comuna si 25 fl. dela casa diecesana ca ajutoriu, 10 fl. pentru cercetarea conferintieloru, 5 fl. pentru scripturistica, 3 jugere de pamentu aratoriu, 2 orgii de lemne si 2 orgii pentru persona invetiatoriuului, sal'a de invetiamentu o incaldiesce comun'a.

Doritorii de a ocupa acesta statiune suntu avisati a-si tremite recursule lor instruite in sensulu statutului org. bisericescu Domnului protopresbiteru Ioane Popoviciu Mercin'a per *Varadia*.

**Ghermanu in 2/2 1881**

### Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Domnulu protopresbiteru tractualu.

Pentru deplinirea statiunei vacante iuvetiatoresci din *Lunca-Hotaru*, se escrie concursu, cu terminu de alegere **pe 3 Martiu v. a. c.**

Emolumintele sunt, a) 90 fl. in bani, b) 7 cubule de bucate, c) 6 orgii de lemne, si d). cuartiru cu gradina.

Recursule ajustate cu documintele necesarie se-se tramita Dlu protopopu alu Beiusiului Vasiliu Papp pana la terminulu indicatu.

**Lunca in 6/18 febr. 1881.**

### Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Vasiliu Papp** m. p. prot. insp. scol.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la scola gr. or. din comuna *Ictaru*, se escrie concursu, cu terminu de alegere **pe 29 Martiu v. a. c.**

Emolumintele sunt: a) in bani gat'a 80 fl. v. a.; b) in naturale 30 de meti, parte grau, parte cucurusu; c) 5 jugere pamentu aratoriu; d) 6 orgii de lemne, din cari se incaldiesce si scola; e) pentru conferintia 5 fl. v. a. f) pausialu de scrisu 5 fl. v. a.

Recursule ajustate cu documintele necesarie, si adresate comitetului parochialu, suntu a se tramite parintelui protopopu Georgiu Cratiunescu, ca inspectoru cerc. de scole in Belincz, p. u. Kiszeto.

Recurentii suntu poffiti in vr'o Duminica ori serbatoare a se presenta in biserica din locu, spre a-si areta desteritatea in tipicu si in cantarile bisericesci.

**Ictaru, 19. Fauru 1881.**

### Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Georgiu Cratiunescu**, m. p. prot. si inspect. scol.